ॲग्रोमेट ॲडवायझरी बुलेटीन
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, कोल्हापूर
विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, शेंडा पार्क, कोल्हापूर

दूरध्वनी : (०२३१) २६९२४१६ ईमेल: adrkolhapur@rediffmail.com

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दि. ०९.११.२०२६

जिल्हा : सातारा

मागील आठवड्यातील हवामान (०३.११.२०२६ ते ०९.११.२०२६)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामानाचा अंदाज (१०.११.२०२६ ते १४.११.२०२६)				
०३	०४	०५	०६	०७	०८	०९	दिनांक	१०	११	१२	१३	१४
-	-	-	-	-	-	-	पाऊस (मिमी)	०	०	०	०	०
-	-	-	-	-	-	-	कमाल तापमान (अं.से.)	३४	३३	३३	३२	३२
-	-	-	-	-	-	-	किमान तापमान (अं.से.)	१५	१५	१४	१३	१३
-	-	-	-	-	-	-	ढग स्थिती (आकाश)	०	०	१	१	२
-	-	-	-	-	-	-	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	६८	६७	६७	६९	७३
-	-	-	-	-	-	-	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४०	३९	३९	४०	४४
-	-	-	-	-	-	-	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)	७	५	५	५	६
-	-	-	-	-	-	-	वाऱ्याची दिशा	पु.	पु.	पु.ई.	पु.ई.	पु.ई.

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	अवस्था	कृषि विषयक सल्ला
हवामान सारांश		प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांचेकडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार सातारा जिल्ह्यामध्ये १०, ११, १२, १३ व १४ नोव्हेंबर रोजी आकाश मुख्यत: स्वच्छ राहण्याची शक्यता आहे. **सातारा जिल्ह्यामध्ये १४ नोव्हेंबर पर्यंत कमाल तापमान ३२.० ते ३४.० अंश सेल्सिअस दरम्यान राहण्याची तसेच किमान तापमानामध्ये २ ते ३ अंश सेल्सिअसने घट होण्याची शक्यता असून किमान तापमान १३.० ते १५.० अंश सेल्सिअस या दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे.** सकाळची सापेक्ष आद्रता ६७ ते ७३% या दरम्यान, दुपारची सापेक्ष आद्रता ३९ ते ४४% या दरम्यान राहण्याची तसेच वाऱ्याचा वेग ताशी ०५ ते ०७ किमी या दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे.
विस्तारित श्रेणी अंदाज		विस्तारित श्रेणीच्या अंदाजानुसार मध्य महाराष्ट्रामध्ये दिनांक ११ ते १७ नोव्हेंबर दरम्यान पावसाचे प्रमाण सरासरी पेक्षा कमी राहण्याची, कमाल तापमान सरासरी दरम्यान राहण्याची तसेच किमान तापमान सरासरी दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे.
सामान्य सल्ला		➢ फळे व भाजीपाला पिकांना पाणी देण्यासाठी शक्यतो ठिबक किंवा तुषार सिंचन पद्धतीचा वापर करावा ➢ रब्बी पिकांसाठी सरी ओरंबा तसेच रुंद वरंबा सरी पद्धतीचा (बि.बि.एफ) अवलंब करावा ➢ ऊस तोडणीनंतर राहणारी ध्रसकटे वेचून घेऊन बाहेर शेताबाहेर टाकावीत ➢ किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता असल्याने शेतकऱ्यांनी स्वतःची व आपल्या जनावरांची थंडीपासून काळजी घ्यावी.
संदेश		➢ **फळे तसेच भाजीपाला पिकांमध्ये शक्य असल्यास आच्छादनांचा वापर करावा आच्छादनासाठी ऊसाच्या पाचटाचा वापर करावा**
भात	पक्वता	➢ पक्व झालेल्या मध्यम व उशिरा पक्व होणाऱ्या भात वाणांची कापणी करावी. कापणी केलेले पीक ३ ते ४ दिवस वाळवून मळणी करावी आणि मळणीनंतर धान्य सुरक्षित व कोरड्या ठिकाणी साठवावे.
मका	पक्वता / पेरणी	➢ पक्व झालेल्या पिकाची काढणी करावी व काढणी व मळणी करून तयार शेतीमाल सुरक्षित ठेवावा ➢ रब्बी हंगामासाठी पाण्याची उपलब्धता असल्यासच मका लागवड १५ नोव्हेंबर पर्यंत करावी ➢ मका पिकाच्या पेरणीसाठी लवकर पक्व होणाऱ्या सुधारित वाणांची निवड करावी. मका पिकाची पेरणी ७५ × २० सें.मी. अंतरावर करावी. ➢ पेरणीच्या वेळी ३५ किलो युरिया, १५० किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट व २८ किलो म्युरेट ऑफ पोटॅश प्रति एकरी या प्रमाणात द्यावे. ➢ पेरणीपूर्वी बियाण्यास क्लोरॅन्ट्रानिलिप्रोल ५०प्रति किलो बियाणे .ली.मि ५ औषधाची .एस.एफ % या प्रमाणात बीजप्रक्रिया करावी. ➢ मका पेरणीनंतर लगेच किंवा दुसऱ्या दिवशी शिफारशीत ॲट्राझीन हे तणनाशक ५०० ग्रॅम प्रति २०० लिटर पाणी प्रति एकर या प्रमाणात मिसळून जमिनीवर फवारणी करावी. ➢ मका पिकाची उगवण झाल्यानंतर एका आठवड्याच्या आत लष्करी अळीच्या सर्व्हेक्षणासाठी एकरी ५ कामगंध सापळे लावावेत.
गहू	पेरणी	➢ सिंचनासाठी पुरेशा पाण्याची खात्री असल्यासच शेतकरी बंधु १० नोव्हेंबरपर्यंत गहू पिकाची पेरणी करू शकतात ➢ बागायती गव्हाची पेरणी वेळेवर करण्यासाठी फुले समाधान, फुले अनुपम, फुले सात्विक, एम,ए,सी.एस ६२२२, एन.आय.ए.डब्ल्यु ११४९ या वाणांची निवड करावी ➢ पेरणीपूर्वी बियाण्यास थायरम ७५% डब्ल्यू. एस. या बुरशी नाशकाची ३ ग्रॅम प्रती किलो बियाणे या प्रमाणात बीजप्रक्रिया करावी तसेच गहू पिकावरील मावा, तुडतुडे आणि खोडमाशी या किडींच्या नियंत्रणासाठी थायोमेथोक्झाम ७० डब्ल्यु. पी. १७.५ मिली प्रती १० किलो बियाणे या प्रमाणात बीजप्रक्रिया करावी. बुरशीनाशकाची व कीटकनाशकाची बीजप्रक्रिया करून बियाणे वाळवल्यानंतर प्रती किलो बियाण्यास २५ ग्रॅम ॲझोटोबॅक्टर व २५ ग्रॅम पीएसबी या जीवाणू संवर्धन खताची बीजप्रक्रिया करावी त्यामुळे उत्पादनात १० ते १५ % वाढ होते.
हरभरा	पेरणी	➢ खात्रीशीर पाण्याची उपलब्धता असल्यासच बागायती हरभरा १० नोव्हेंबर पर्यंत करावी ➢ पेरणीकरता विजय, विशाल, दिग्विजय,फुले विक्रम, फुले विक्रांत आणि फुले विश्वराज या मर रोगास प्रतिकारक्षम असलेल्या वाणांची

दूरध्वनी : (०२३१) २६९२४१६ **ईमेल: adrkolhapur@rediffmail.com**

		निवड करावी ➢ बिजप्रक्रीया करणे अत्यंत महत्त्वाचे असुन खरीप हंगामातील सोयाबीन पीक निघाल्यानंतर मुळ कुज व मान कुज या रोगापासून संरक्षण होण्यासाठी ट्रायकोडर्मा हरजियानाम १.०% डब्ल्यू. पी. ६ ग्रॅम प्रति किलो बीजप्रकियेसाठी तसेच आळवणीसाठी लागवडीनंतर ५० दिवसांनी वापरावी. यानंतर प्रत्येकी २५० ग्रॅम रायझोबियम व पी.एस.बी. प्रति १० किलो बियाण्यास गुळाच्या थंड द्रावणामध्ये मिसळून चोळावे. असे बियाणे तासभर सावलीत सुकवावे आणि मग पेरणी करावी. यामुळे पिकाचे रोप अवस्थेत बुरशीजन्य रोगांपासून संरक्षण होते. मुळावरील नत्राच्या ग्रंथी वाढतात आणि पिकाची वाढ चांगली होते. ➢ हरभऱ्यावरील घाटे आळीच्या एकात्मिक नियंत्रणासाठी पेरणीच्या वेळी हेक्टरी २०० ग्रॅम ज्वारी हरभरा पेरताना मिसळून पेरावी
ऊस	शाकिय वाढ	➢ सिंचनासाठी पुरेशा पाण्याची खात्री असल्यासच पूर्वहंगामी ऊस लागवड करावी ➢ पाण्याची उपलब्धता लक्ष्यात घेऊन आडसाली उस लागवडिस ६ ते ८ आठवडे झाले असल्यास नत्राचा दूसरा हप्ता देण्यासाठी १३९ किलो युरिया म्हणजे ३.०९ पोती युरिया प्रती एकरी या प्रमाणात द्यावा ➢ ऊस पिकास पाणी देण्यासाठी ठिबक सिंचन पद्धतीचा अवलंब करावा आणि ठिबक सिंचनाद्वारे पाण्यात विरघळणारी खते द्यावीत. ➢ जमिनीतील ओलावा टिकवून ठेवण्यासाठी उसाची खालची वाळलेली पाने काढून त्यांचा आच्छादनासाठी वापर करावा. ➢ ऊस पिकास एक सरी आड पाणी द्यावे. ➢ उसाचे पाचट जाळू नये. शक्यतो त्याचा आच्छादनासाठी वापर करावा. पाचट लवकर कुजण्यासाठी कुजविणाऱ्या सूक्ष्मजीव संवर्धकाचा वापर करावा. त्यामुळे जमिनीत सेंद्रिय पदार्थांची भर पडेल.
स्ट्रॉबेरी	लागवड	➢ स्ट्रॉबेरी पिकात अधिक उत्पादनासाठी लागवडी नंतर ३० दिवसांनी २५ पिपिएम जिब्रेलिक आम्लाची फवारणी करावी. ➢ स्ट्रॉबेरी पिकात अधिक उत्पादनासाठी लागवडी नंतर दुसऱ्या महिन्यात ३५:४०:१८ किलो नत्र: स्पुरद: पलाश प्रती हेक्टर ३ समान हप्त्यात विभागून द्यावे.
आंबा	नवीन पालवी	➢ मागील आठवड्यामध्ये अंशत: ढगाळ व जास्त आद्रतायुक्त हवामान असल्याने काही ठिकाणी आंब्यामधील नवीन पालवीवर तुडतुडे या किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे. प्रादुर्भाव दिसून येताच नियंत्रणासाठी आंबा फळझाडावर इमिडॅक्लोप्रीड १७.८ एस.एल. ३ मिली किंवा लॅम्डा सायहॅलोथ्रीन ५% ई.सी. १० मिली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
पशुधन	वाढीची	➢ जनावरांना लाळया खुरकत रोगापासून बचावासाठी तज्ञ पशूवैदकाच्या सल्ल्याने निरोगी जनावरांना लसीकरण करून घ्यावे ➢ प्रत्येक जनावरास मिनरल मिक्सचर ५० ग्रॅम प्रती दिन याप्रमाणे द्यावे ➢ थंडीच्या काळात जनावरांना उबदार व कोरड्या गोठ्यात ठेवावे. गोठ्यात थंड वारे शिरणार नाहीत याची काळजी घ्यावी. जनावरांना पुरेसे खाद्य, स्वच्छ पाणी व आवश्यकतेनुसार उबदार आच्छादन द्यावे. लहान व आजारी जनावरांची विशेष काळजी घ्यावी.
कुक्कुटपालन	वाढीची	➢ थंडीच्या काळात कुक्कुटपालकांनी पक्ष्यांना उबदार, कोरड्या व हवेशीर शेडमध्ये ठेवावे. पक्ष्यांचे थंड वाऱ्यापासून संरक्षण करावे. पुरेसे खाद्य व स्वच्छ पिण्याचे पाणी द्यावे. विशेषत: लहान पिलांसाठी योग्य तापमान राखावे व रोगांचा प्रादुर्भाव टाळण्यासाठी शेडमधील आच्छादन कोरडे ठेवावे.

मेघदूत अॅप्लिकेशन डाउनलोड करण्यासाठी स्कॅन करावे	दामिनी अॅप्लिकेशन डाउनलोड करण्यासाठी स्कॅन करावे

स्त्रोत १) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

ठिकाण : कोल्हापूर
दि. : ०९.११.२०२६

स्वाक्षरीत
प्रमुख अन्वेषक, ग्राकृमौसे, ऐएमएफयु, कोल्हापूर तथा
सहयोगी संशोधन संचालक,
विभागीय कृषि संशोधन केंद्र , कोल्हापूर